

Participatiereglement Lokaal Bestuur Kontich

Inleiding

Lokale besturen moeten inspraak organiseren van inwoners en doelgroepen, maar op welke manier en over welke onderwerpen heeft de gemeente- en OCMW-raad lokale autonomie. Een lokaal bestuur voert een lokaal participatiebeleid op maat van de eigen gemeente, geconcretiseerd in een participatiereglement. Daarbij houdt het lokaal bestuur rekening met de sectorale wetten en decreten die regels vastleggen in sectoren als jeugd, sport, cultuur, erfgoed, milieu, ruimtelijke ordening, kinderopvang, lokaal sociaal beleid, ...

Participatie gaat over meer dan adviseren en informeren alleen. Participatie kent vele vormen en mogelijkheden om samen te werken, suggesties te ontvangen, meningen te vragen en uiting te geven van betrokkenheid voor je eigen dorp en leefomgeving. Maar het is vaak ook een zoekproces, maatwerk, aangepast aan elke specifieke context, situatie en betrokkenen. Het belangrijkste is dan ook om participatie kansen te geven, niet te veel in regels en keurslijven vastleggen, maar om te vertrekken van leidende principes en openheid.

Dit participatiereglement heeft dan ook als doelstelling om duidelijk het participatiekader vast te leggen, zonder het in te vullen. Om zo ruimte te geven aan initiatief, aan experimenten en aan opportuniteiten die bijdragen tot een grotere betrokkenheid en betere keuzes voor onze gemeente en zijn inwoners.

Kontichse visie op participatie

Kontich participeert!

Participatie betekent samen opbouwend denken en creëren, waarbij inwoners, verenigingen, organisaties, belanghebbenden in dialoog gaan met het lokaal bestuur om samen vorm te geven aan het wonen, werken, beleven en samenleven in onze gemeente.

Als lokaal bestuur willen we voor de burgers van Kontich dan ook ruimte genereren om inspiratie, enthousiasme, ambitie en engagement alle kansen te geven. Vanuit een overtuiging dat iedereen vanuit zijn of haar eigen insteek en mogelijkheden, verantwoordelijkheid kan opnemen om in wederzijds vertrouwen en respect samen op zoek te gaan naar oplossingen en opportuniteiten om Kontich wendbaar en attractief te maken, en te houden, in de steeds veranderende samenleving.

Participatie als middel, niet als doel en beweeglijk in al zijn vormen. Participatie dient te groeien vanuit de ervaringen waarbij er geleerd en gezocht wordt. Digitaal en/of fysiek. Jong en/of oud. Projectmatig en/of structureel. Doen en/of denken. Vanuit de burger en/of het bestuur. Opstaan en/of vallen.

Algemene bepalingen

Artikel 1. Toepassingsgebied

Dit reglement is van toepassing voor de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (OCMW) van Kontich. De inspraakvormen zoals opgenomen in dit reglement zijn niet exhaustief. Naast de inspraakvormen die in dit reglement uitdrukkelijk worden genoemd, kan het lokaal bestuur ook nog op andere manieren belanghebbenden informeren, consulteren en betrekken.

Artikel 2. Decreet lokaal bestuur

Dit reglement geeft, in toepassing van artikel 304 van het decreet lokaal bestuur, nadere invulling aan een aantal vormen van inspraak, betrokkenheid en participatie vanwege de burgers en doelgroepen ten aanzien van het beleid, de besluitvorming en de dienstverlening.

Formele inspraakprocedures

Vanuit het decreet lokaal bestuur zijn er een aantal verplichte en formele vormen van inspraak vertrekkende vanuit de inwoner, zoals verzoekschriften of klachten, opgelegd. Het lokaal bestuur dient hiervoor een duidelijke procedure uit te werken en kenbaar te maken.

Artikel 3. Klachten en meldingen

Een melding

Een melding is wanneer een burger iets signaleert bij een bepaalde tekortkoming, bijvoorbeeld een eerste vraag naar dienstverlening, meestal een gevraagde tussenkomst in een materiële zaak (vb. herstelling wegdek, defecte straatverlichting, sluikstorten,..)

Meldingen worden niet behandeld volgens de klachtenprocedure maar onmiddellijk doorgegeven aan de betrokken dienst die ze verder afhandelt.

Een burger kan een melding indienen via het meldpunt op www.kontich.be/meldpunt, via mail, aan het loket of telefonisch.

Een klacht

Een klacht is een manifeste uiting waarbij een ontevreden burger klaagt over een door het gemeentebestuur al dan niet verrichte handeling of prestatie waarbij de burger individueel en actueel betrokken is.

- een klacht kan betrekking hebben op het uitblijven van een reactie op een melding binnen een redelijke termijn
- een klacht kan ook rechtstreeks betrekking hebben op de slechte werking van de gemeentelijke diensten (vb. foutieve informatieverstrekking, een niet gevolgde procedure, klantvriendelijkheid, inefficiëntie,...)

Een criterium kan zijn dat het moet gaan om een feit dat redelijkerwijze voorkomen had kunnen worden.

De klager krijgt binnen de dertig werkdagen een antwoord. De behandeling gebeurt overeenkomstig de bepalingen in het reglement van de klachtenbehandeling.

Een burger kan een klacht indienen via www.kontich.be of een klachtenformulier invullen bij elke medewerker van het lokaal bestuur.

Artikel 4. Verzoekschriften

Iedere burger heeft het recht een verzoekschrift schriftelijk bij de organen van het lokaal bestuur in te dienen. Het kan bijvoorbeeld gaan om een verzoekschrift aan de gemeenteraad of aan de burgemeester enzovoort.

De organen van het lokaal bestuur zijn de gemeente -en OCMW-raad, het college van burgemeester en schepenen, de voorzitter van de gemeenteraad- en OCMW-raad, de burgemeester, de algemeen directeur en elk ander orgaan van het lokaal bestuur dat als overheid optreedt.

Een verzoekschrift is een vraag aan één van de bestuursorganen van de gemeente of het OCMW om iets (niet) te doen. De vraag moet kaderen in de aanpak van een algemeen probleem. Een verzoekschrift kan door één of meerdere personen ondertekend zijn. Het orgaan of de voorzitter van het orgaan oordeelt conform het geldende reglement of het verzoekschrift aanvaardbaar is.

Voor de volledige bepalingen en de procedure inzake verzoekschriften wordt verwezen naar het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad en OCMW-raad, terug te vinden op de website www.kontich.be

Artikel 5. Voorstel van de burger

In artikel 304, §1 en 5 van het decreet lokaal bestuur staan de voorwaarden opgesomd voor het indienen van een voorstel van de burger.

Iedere inwoner van de gemeente die ouder is dan 16 jaar kan een voorstel of vraag over de beleidsvoering en dienstverlening van de gemeente of het OCMW op de agenda van de raad plaatsen. De aanvrager moet 300 handtekeningen verzamelen van inwoners om het voorstel kracht bij te zetten. De raad behandelt de aanvraag.

De voorzitter van de raad plaatst het voorstel op de eerstvolgende agenda van de raad indien het lokaal bestuur het voorstel minstens 20 dagen voor de vergadering heeft ontvangen. Wordt het voorstel later ingediend, dan komt het op de agenda van de volgende vergadering. De raad doet vooraf uitspraak over zijn bevoegdheid ten aanzien van de opgenomen voorstellen en vragen. Binnen zijn bevoegdheid bepaalt de raad ook welk gevolg daaraan wordt gegeven en hoe dat wordt bekendgemaakt.

Artikel 6. Volksraadpleging

In artikelen 305 - 325 van het decreet lokaal bestuur staan de voorwaarden opgesomd voor het organiseren van een volksraadpleging.

Een volksraadpleging moet handelen over zaken van gemeentelijk belang. De gemeenteraad kan op eigen initiatief of op verzoek van de inwoners van de gemeente beslissen om de inwoners te raadplegen. Als de inwoners het initiatief nemen, dan moet dit in Kontich gesteund worden door ten minste 3.000 inwoners. Inwoners zijn niet verplicht om deel te nemen aan de volksraadpleging, maar een minimale opkomst van eveneens 3.000 inwoners is vereist. De uitslag van de volksraadpleging is niet bindend. De gemeenteraad zal het resultaat ervan naar waarde schatten en, samen met alle andere elementen in het dossier, in zijn overwegingen opnemen om zijn beslissing gemotiveerd te nemen.

Het verzoek moet aangetekend verzonden worden aan het college van burgemeester en schepenen. Bij het verzoek moet een gemotiveerde nota gevoegd worden en eventueel stukken die de gemeenteraad kunnen voorlichten.

Openbaarheid van bestuur

In Vlaanderen is het bestuursdecreet van 7 december 2018 van kracht, hierin wordt onder ander het recht van openbaarheid van bestuur geregeld.

Artikel 7: Openbaarheid van vergaderingen

De vergaderingen van de volgende bestuursorganen zijn openbaar:

- Gemeenteraad;
- Raad voor maatschappelijk welzijn (OCMW)
- Raadscommissies;
- Brandweerraad;
- Politieraad.

Concrete informatie over datum, uur, plaats, agenda en (audio)verslag kunnen de burgers raadplegen via www.kontich.be, voor de gemeenteraad, raad voor maatschappelijk welzijn en de raadscommissie.

De verslagen van de brandweerraad zijn terug te vinden via www.brandweertzonerand.be/content/zoneraad, deze van de politieraad via www.politiehekla.be/downloads/politieraad

Artikel 8. Publieksvragen:

Om de burger beter te betrekken bij het gemeentelijk beleid, kan hij rechtstreeks vragen stellen aan de leden van het college. Dit kan tijdens de publieksvragen die een onderdeel zijn van het verloop van de gemeenteraad.

De procedure voor de publieksvragen is opgenomen in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad, Artikel 17, paragraaf 2 en terug te vinden op de website www.kontich.be

Artikel 9. Bestuursdocumenten inkijken

Actieve openbaarheid van bestuur wil zeggen dat de Vlaamse overheid en alle lokale overheden de plicht hebben om alle belanghebbenden te informeren over hun beleid, regelgeving en dienstverlening. Vele documenten, zoals reglementen, en beleidsinformatie zijn dan ook beschikbaar via www.kontich.be

Een burger kan aan het lokaal bestuur vragen om een specifiek bestuursdocument in te kijken. De aanvrager hoeft geen inwoner te zijn van Kontich en hoeft geen reden op te geven waarom hij het document wil raadplegen. De burger kan vragen om:

- Inzage te krijgen in een document;
- Uitleg te krijgen over een bepaald document;
- Een kopie te krijgen van een document.

Er zijn een aantal redenen waardoor de openbaarmaking kan geweigerd worden:

- De aanvraag is onredelijk;
- De bestuursdocumenten zijn nog niet definitief;
- De bescherming van de persoonlijke levenssfeer komt in gevaar.

De burger neemt contact op met het secretariaat of het onthaal op het gemeentehuis. De aanvrager vermeldt welk document hij wil raadplegen, wat hij precies wenst (uitleg of raadpleging) en vermeldt zijn contactgegevens.

De procedure is terug te vinden op <https://www.kontich.be/product/3915/openbaarheid-van-bestuur>

Binnen de 20 dagen ontvangt de aanvrager een antwoord.

Artikel 10. Openbare onderzoeken en bekendmakingen

De burger kan de openbare onderzoeken en bekendmakingen raadplegen op www.kontich.be/lopende-openbare-onderzoeken

Artikel 11. Info- en inspraakvergaderingen

Het lokaal bestuur kan op eigen initiatief info- en inspraakvergaderingen organiseren waarbij bepaalde onderwerpen extra worden toegelicht. Bv over de aanleg van een straat of openbaar domein. Deze momenten staan open voor alle geïnteresseerden en belanghebbenden en worden bekend gemaakt via bewonersbrieven en de gemeentelijke informatiekkanalen.

Artikel 12. Informatieverspreiding

Het lokaal bestuur zal boodschappen die noodzakelijk zijn voor de inwoners meedelen via bewonersbrieven en/of het tweemaandelijks informatieblad.

Het lokaal bestuur engageert zich ertoe om zijn inwoners breed te informeren over het beleid, maatschappelijke thema's en zijn dienstverlening en dit via een brede waaier aan informatiekkanalen, zoals informatiebrochures, thematische magazines, website, sociale media, wijkplatformen en nieuwsbrieven.

Artikel 13. Samenstelling wijk- en dorpsraden

De wijk- en dorpsraden zijn informatie-uitwisselingsplatformen tussen lokaal bestuur en wijk en andersom. Vragen uit de buurt, beleidsvoorstellen, suggesties voor de wijk, ... kunnen hier gesteld worden. Het is dus niet zomaar een praatgroep waar meldingen besproken worden, maar een platform waar de impact van beleidsbeslissingen besproken wordt en burgerparticipatie voorop staat.

Een wijkraad of dorpsraad is een onafhankelijk en zelfstandig adviesorgaan. Een wijk- en dorpsraad is evenwel geen vertegenwoordigingsorgaan waarbij leden spreken namens alle inwoners van de wijk.

De leden zijn betrokken en actieve mensen die wonen of werken in de wijk. Ze worden niet democratisch gekozen door wijkbewoners, maar melden zichzelf aan. Elke raad verkiest volgens eigen regels een voorzitter en eventuele andere leden van een eigen bestuur of kern. Deze verkozenen organiseren de interne werking van de raad en zijn aanspreekpersonen voor het lokaal bestuur.

Alle inwoners van de wijk of van het dorp kunnen deelnemen aan de wijk- of dorpsraad waartoe ze behoren. De vertegenwoordigers van organisaties, verenigingen, instellingen en bedrijven, gelegen in de wijk, zijn eveneens welkom op de wijk- en dorpsraad.

Artikel 14. Ondersteuning wijkwerking

Een wijk-of dorpsraad kan een subsidie ter ondersteuning van hun werking aanvragen via het geldende subsidiereglement wijkraden, terug te vinden op www.kontich.be

Het lokaal bestuur Kontich hecht veel waarde aan de wijkwerking binnen de verschillende kernen en wil deze ondersteunen en versterken. Kontich telt 5 wijken die geografisch afgebakend zijn. (zie kaart in bijlage)

- Waarloos - Wild Veld
- Kontich kazerne
- Altenawijk
- Kontich Centrum
- Sint-Rita

Wanneer er niet in elke wijk een raad actief is, stimuleert en ondersteunt het lokaal bestuur Kontich de oprichting van een nieuwe raad of de doorstart van een bestaande.

Het lokaal bestuur erkent evenwel maar één wijk- of dorpsraad als adviesorgaan per geografisch afgebakend gebied. Indien er sprake is van meerdere initiatieven tot vorming van een wijkraad, wordt er samen naar een oplossing gezocht.

De vergaderingen van de raden worden steeds bijgewoond door de bevoegd schepen of diens vervanging, dit om de dialoog tussen raad en bestuur te vergemakkelijken en te versterken. Ook kunnen medewerkers van het lokaal bestuur of derden uitgenodigd worden voor besprekingen van specifieke thema's of projecten.

Het lokaal bestuur stimuleert en ondersteunt de wijk- en dorpsraden tot het constructief formuleren van beleidssuggesties en adviezen. Dit kan bijvoorbeeld door:

- Ondersteuning bij de opmaak van een memorandum ter voorbereiding van een nieuwe beleidsperiode
- Betrekken van de raad bij de start van bepaalde projecten of veranderingen in de wijk
- Uitwerken van specifieke participatie-initiatieven
- Aandacht geven aan de werking en activiteiten van de raden via de informatiekkanalen
- Administratieve ondersteuning in de oproep en distributie van een algemene vergadering

Tenslotte speelt het lokaal bestuur in op de digitale mogelijkheden om wijk- en buurtnetwerken te faciliteren om communicatie, burenhulp en samenhangigheid tussen wijkbewoners mogelijk te maken.

Artikel 15. Bevoegdheid van wijk- en dorpsraden

De wijk- en dorpsraden hebben geen beslissingsbevoegdheid, enkel een adviserende taak. De wijkraad adviseert het college op diens vraag of op eigen initiatief over ontwikkelingen en/of problemen in de wijk.

Daarnaast kan een wijk- of dorpsraad ook activiteiten en evenementen organiseren die als doel hebben verbinding tussen bewoners tot stand te brengen. Hiervoor kunnen ze logistieke ondersteuning aanvragen, zoals alle andere adviesraden van het lokaal bestuur.

Artikel 16. Werking van de wijk- en dorpsraden.

Elke wijk- en dorpsraad staat zelf in voor het overleg tussen de wijk- en dorpsbewoners, het overleg tussen de gemeente en de wijk of het dorp. De vergaderdata worden openbaar bekend gemaakt via de gemeentelijke informatiekanalen en eigen informatiekanalen van de raad.

De wijk- en dorpsraden kunnen vragen en voorstellen voorleggen aan het lokaal bestuur. Het lokaal bestuur kan vragen en voorstellen voorleggen aan de wijk- en dorpsraad.

Het staat elke raad vrij om een eigen intern reglement of afsprakenkader op te stellen om de eigen werking te organiseren.

Artikel 17. Wijkbabbel

Een wijkbabbel is een meer informelere manier om met bewoners, verenigingen en andere belanghebbenden in gesprek te gaan. Een wijkbabbel heeft vooral als doel om aanspreekbaarheid te vergroten en inwoners te informeren over bepaalde thema's. Het initiatief ligt bij het lokaal bestuur. Mogelijke aanleidingen voor een wijkbabbel zijn:

- De voorstelling van een nieuw meerjarenplan en eventuele updates aangaande de realisaties doorheen de bestuursperiode
- Een jaarlijkse nieuwjaarsreceptie, al dan niet per wijk of ruimer georganiseerd
- Een specifieke gebeurtenis in een bepaalde wijk of impacthebbende situatie
- De afronding van een gerealiseerd maatschappelijk project

Adviesraden en themagroepen

Het lokaal bestuur Kontich wil op een laagdrempelige manier in dialoog en samenwerking treden met zijn inwoners. Iedereen die dit wenst kan zich engageren voor een adviesraad of themagroep.

Artikel 18. Samenstelling en oprichting van Adviesraden

Een lokaal bestuur laat zich voor zijn beleid adviseren door adviesraden. Het installeren van een jeugdraad, Gecoro (Gemeentelijke commissie voor Ruimtelijke Ordening) en een LOK (Lokaal Overleg Kinderopvang) zijn verplichte adviesorganen. Volgens erkenning als onroerenderfgoedgemeente is een erfgoedraad ook verplicht.

In het eerste jaar van een nieuwe legislatuur neemt de gemeenteraad een besluit over welke en het aantal adviesraden die erkend worden en hun samenstelling, rekening houdend met de verplichtingen vanuit het decreet over het Lokaal Bestuur. Dit bepaalt twee voorwaarden:

- Ten hoogste twee derde van de stemgerechtigde leden van de adviesraad mag van hetzelfde geslacht zijn, anders kan de raad niet op rechtsgeldige wijze advies uitbrengen;
- Gemeenteraadsleden en leden van het college van burgemeester en schepenen mogen geen stemgerechtigd lid zijn van de adviesraden.

Daarnaast kan een gemeenteraad nog bijkomende voorwaarden opleggen.

De gemeenteraad kan tijdens de legislatuur besluiten om bijkomende adviesraden op te richten.

Artikel 19. Werking van Adviesraden

Een adviesraad heeft als primaire taak: het verlenen van advies aan het beleid. Elke adviesraad kan op eigen initiatief of op vraag vanuit het bestuur een advies formuleren en dit voorleggen aan het college van burgemeester en schepenen of in voorkomend geval aan de gemeenteraad.

Het lokaal bestuur informeert de adviesraad over alle beleidsaangelegenheden die betrekking hebben op de materies waarover de adviesraad volgens zijn statuten kan adviseren.

Het lokaal bestuur garandeert de raad informatie- en inzagerecht om zijn taak naar behoren te kunnen vervullen, tenzij in geval van wettelijke bezwaren.

De adviesraad engageert zich tot een gemotiveerde adviesverlening.

Het lokaal bestuur engageert zich om aan de adviesraad een gemotiveerd antwoord op adviezen te bezorgen na behandeling van het punt op het college of de gemeenteraad. Op vraag van de adviesraad zal dit gemotiveerd antwoord door de bevoegde schepenen of de ondersteunende ambtenaar worden toegelicht.

Indien de verdere behandeling van het dossier meer tijd vergt, zal het lokaal bestuur toch een voorlopig antwoord bezorgen met vermelding van de procedure die het dossier nog verder moet volgen. Wanneer het lokaal bestuur een advies niet volgt, zal het dit motiveren.

Naast de adviserende taak heeft een adviesraad als doelstelling om samenwerking, netwerking en overleg tot stand te brengen tussen geïnteresseerde inwoners, verenigingen en andere belanghebbenden over hun specifiek werkveld en materie.

Elke adviesraad organiseert zijn werking via een eigen opgesteld statuut en/of huishoudelijk reglement. De adviesraad doet een voorstel van interne werking en organisatie aan de gemeenteraad of OCMW-raad. Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad of OCMW-raad om hierin een beslissing te nemen.

Een adviesraad wordt bijgestaan door een ambtelijk ondersteuner (kan één ondersteuner voor meerdere raden zijn) en een bevoegd schepenen. Zij fungeren als aanspreekpunt tussen het lokaal bestuur en de leden van de adviesraad.

Een adviesraad werkt op initiatief en inzet van vrijwilligers. De opdracht van de ambtelijke ondersteuner is het administratief ondersteunen van de adviesraad via verslaggeving van de vergadering, het versturen van de uitnodiging, het opvolgen van de publicatie van verslag.

Een adviesraad kan zich autonoom organiseren via werkgroepen voor de organisatie van bv. activiteiten of thematische werkingen. Deze werkgroepen koppelen over hun bezigheden terug aan de adviesraad.

Een adviesraad, alsook een werkgroep werkend onder een adviesraad, kan een beroep doen op logistieke ondersteuning vanuit het lokaal bestuur, zoals bv. gebruik van vergaderzalen of het gebruik van evenementenmaterialen van de technische dienst, volgens geldende reglementen en bijhorende aanvraagformulieren.

Alle vergaderingen van adviesraden zijn openbaar. Elke inwoner kan zich kandidaat stellen lid te worden van een adviesraad in overeenstemming met de bepalingen van het desbetreffende statuut.

Artikel 20. Ontbinding van een adviesraad

Als een adviesraad door omstandigheden niet meer in staat is om zijn werking te organiseren kan de gemeenteraad bij gemotiveerd besluit beslissen om de adviesraad te ontbinden of te laten opgaan in een andere adviesraad of nieuwe structuur.

Artikel 21. Themagroepen

Het lokaal bestuur Kontich kan initiatief nemen tot het opzetten van een themagroep. Deze themagroepen hebben geen adviserende taak, maar willen via brainstorm, informatie-uitwisseling of activiteiten een thema of maatschappelijke uitdaging in kaart brengen, zichtbaar maken of hiervoor initiatieven nemen en activiteiten opzetten. Via een oproep kan iedereen die dit wenst zich melden om te participeren. Ze kunnen verschillende vormen aannemen, afhankelijk van hun doelstelling en aanpak.

Themagroepen zijn van tijdelijke of projectmatige aard. Hun samenstelling en werking worden in onderling overleg geregeld.

Artikel 22. Digitale participatie en bevraging

Het lokaal bestuur kan in het kader van een concreet project of thema een aantal initiatieven nemen zoals een enquête, een poll, een open bevraging of andere werkvorm om inwoners te betrekken en hun mening te horen. Alle dergelijke inspraakinitiatieven worden gebundeld op de website www.kontich.be/inspraak

Daarnaast kan het lokaal bestuur ook initiatief nemen voor een bredere bevraging van een specifieke doelgroep, zoals bv een belevingsonderzoek voor jongeren of senioren, rond cultuur of mobiliteit of worden kinderen specifiek bevraged bij de aanleg een nieuw speelterrein in hun buurt.

Artikel 23. Terugkoppeling

Het lokaal bestuur Kontich engageert zich om terugkoppeling te geven aan elk initiatief, melding, klacht, advies, vraag of verzoek binnen het kader van dit participatiereglement.

Artikel 24. Slotbepaling

Dit reglement treedt in werking nadat de gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn het goedkeurde.

Wijken Kontich

KONTICH
leeft!

